

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 5Tos/87/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2123010259
Dátum vydania rozhodnutia: 22. 06. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Michal Pollák
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2023:2123010259.1

Uznesenie

Krajský súd v Trnave v senáte zloženom z predsedu senátu Mgr. Michala Polláka a sudcov JUDr. Martina Žovinca a Mgr. Kristíny Ferencziovej, v trestnej veci odsúdeného A. B., nar. XX.XX.XXXX, o návrhu odsúdeného na podmienené prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody, o sťažnosti odsúdeného proti uzneseniu Okresného súdu Trnava zo dňa 10.03.2023, č. k. 28PP/10/2023-41, na neverejnom zasadnutí konanom dňa 22.06.2023 takto

rozhodol:

Podľa § 193 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku sa sťažnosť odsúdeného A. B., nar. XX.XX.XXXX, z a m i e t a .

odôvodnenie:

1. Napadnutým uznesením Okresný súd Trnava rozhodol podľa § 66 ods. 1 písm. a), ods. 2 Trestného zákona tak, že zamietol návrh odsúdeného A. B., nar. XX.XX.XXXX v C., t. č. v ÚVTOS Hrnčiarovce nad Parnou, o podmienené prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody, ktorý mu bol uložený rozsudkom Okresného súdu Banská Bystrica sp. zn. 5T/17/2013 zo dňa 04.09.2013 v spojení s uznesením Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 5To/64/2014 zo dňa 30.09.2014.

2. Proti uvedenému uzneseniu podal odsúdený priamo na verejnom zasadnutí, ihneď po jeho vyhlásení, sťažnosť. Prokurátor sa na verejnom zasadnutí vzdal práva na podanie sťažnosti.

3. Podanú sťažnosť odsúdený odôvodnil ručne písaným podaním zo dňa 03.04.2023, v ktorom poukazuje na to, že je vo výkone trestu od roku 2014 a bol iba odmenený pracovne bez disciplinárnych trestov.

4. Podľa § 192 ods. 1 Trestného poriadku pri rozhodovaní o sťažnosti preskúma nadriadený orgán
a) správnosť výrokov napadnutého uznesenia, proti ktorým sťažovateľ podal sťažnosť, a
b) konanie predchádzajúce týmto výrokom napadnutého uznesenia.

Podľa § 193 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku nadriadený orgán zamietne sťažnosť, ak nie je dôvodná.

5. Krajský súd v Trnave na podklade podanej sťažnosti podľa § 192 odsek 1 Trestného poriadku, preskúmal správnosť a zákonnosť napadnutého výroku, proti ktorému sťažovateľ podal sťažnosť, ako aj správnosť postupu konania, ktoré jeho vydaniu predchádzalo. Sťažnosť podala oprávnená osoba, v zákonnej lehote a smeruje voči výroku, proti ktorému je tento opravný prostriedok prípustný.

6. Preskúmaním napadnutého rozhodnutia a konania, ktoré jeho vydaniu predchádzalo sťažnostný súd ďalej zistil nasledovné.

7. Napadnutým uznesením prvostupňový súd o návrhu odsúdeného na podmienené prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody, ktorý si vykonáva na základe rozhodnutia uvedeného v odôvodnení prvostupňového uznesenia. Návrh odsúdeného zamietol z dôvodu, že hoci odsúdený spĺňa formálnu podmienku (vykonanie potrebnej časti trestu odňatia slobody), nespĺňa prvú materiálu podmienku (vo výkone trestu plnením svojich povinností a svojím správaním preukázal polepšenie) a druhú materiálu podmienku (dôvodné očakávanie vedenia riadneho života odsúdeného po jeho prepustení na slobodu).

8. V odôvodnení napadnutého uznesenia súd prvého stupňa pri vyhodnotení prvej materiálnej podmienky poukázal na hodnotenie riaditeľa ÚVTOS Hrnčiarovce nad Parnu a na skutočnosti z neho

vyplývajúce a skonštatoval, že správanie odsúdeného vo výkone trestu je skôr výrazom prispôsobenia sa samotnému režimu výkonu trestu (aj to nie dostatočnému a stabilnému) a nie prejavom jeho vyššej aktivity plnenia si svojich povinností a polepšenia sa. Odsúdený svojou vlastnou aktivitou, ktorú možno objektivizovať najmä cez disciplinárne odmeny a dlhodobu stabilnú dobré správanie (obzvlášť pri recidivistovi vykonávajúcom v poradí ďalší trest odňatia slobody) nepreukázal polepšenie a skutočnú snahu po náprave. Poukazuje na to, že odsúdený si v prostredí ústavu nie je schopný udržať prácu, keď z prvého pracoviska bol vyradený z dôvodu nezvládania technológie šitia, a z ďalších dvoch pracovísk bol vyradený na žiadosť zamestnávateľov. Nemožno teda urobiť záver, že odsúdený plnením svojich povinností a svojim správaním preukázal polepšenie, ba práve naopak, uloženie disciplinárneho trestu (hoc už zahladeného), viacnásobné previnenia svedčia o jeho nedostatočnej schopnosti dodržiavať pravidlá aj v prostredí ústavu. Preto na naplnenie účelu trestu v zmysle Trestného zákona bude potrebné na odsúdeného ďalej pôsobiť výchovnými prostriedkami výkonu trestu.

9. Pri posudzovaní druhej materiálnej podmienky vychádzal najmä z odpisu z registra trestov, kde má odsúdený celkovo 32 záznamov, predovšetkým za majetkovú kriminalitu. Odsúdený bol opakovane súdne trestaný za rovnaké trestné činy krádeže podľa § 212 Trestného zákona a trestné činy podvodu podľa § 221 Trestného zákona a v tomto ohľade je teda špeciálnym recidivistom. Vzhľadom na to, že odsúdený ani v prostredí ústavu na výkon trestu odňatia slobody nepreukazuje svojim správaním skutočnú snahu o polepšenie, o to viac jeho zjavné kriminálne sklony počas pobytu na slobode neumožňujú súdu dospieť k záveru, že od neho možno očakávať vedenie riadneho života. Svedčí o tom skutočnosť, že si z predchádzajúcich odsúdení nevzal žiadne ponaučenie, ktoré by ho motivovalo k tomu, aby sa už ďalej nedopúšťal páchania trestnej činnosti a aby viedol riadny život. Na jeho nápravu a uvedenie si negatívnych dôsledkov jeho konania zjavne nemali vplyv ani opakované bezprostredné hrozby výkonu trestov odňatia slobody pri podmienených odsúdeniach a ani nepodmienené tresty odňatia slobody. Osoba odsúdeného podľa názoru súdu prvého stupňa teda nevytvára reálne predpoklady na úvahu o tom, že v prípade podmieneného prepustenia z výkonu trestu odňatia slobody by viedla riadny život. V jeho prípade preto prevažuje legitímna potreba ochrany spoločnosti pred ním ako páchatelom trestnej činnosti.

10. Preskúmaním konania, ktoré predchádzalo vydaniu napadnutého uznesenia sťažnostný súd zistil, že toto bolo vykonané v súlade so zákonom, keď prvostupňový súd nariadil a vykonal verejné zasadnutie, na ktorom vypočul procesné strany, oboznámil listinné dôkazy a dal odsúdenému možnosť dostatočne realizovať jeho práva, ktoré mu vyplývajú z ustanovení Trestného poriadku.

11. Pokiaľ ide o správnosť napadnutého výroku, sťažnostný súd je názoru, že skutočnosti uvedené v napadnutom uznesení neumožňujú v prípade odsúdeného vyhovieť jeho návrhu na podmienené prepustenie. Zistenia a závery, ktoré v odôvodnení napadnutého uznesenia uvádza prvostupňový súd, a ktoré sú uvedené v tomto uznesení v odseku 8 a 9, považuje sťažnostný súd za relevantné, ktoré sú rozhodujúce pre vyvodenie záveru o tom, či čiastočný výkon trestu odňatia slobody splnil svoj účel do tej miery, aby bolo možné rozhodnúť o tom, že odsúdený nebude vo výkone tohto trestu odňatia slobody naďalej pokračovať.

12. Sťažnostný súd pre zvýraznenie správnosti úvah prvostupňového súdu opakuje, že pokiaľ ide o splnenie materiálnych podmienok, z hodnotenia poskytnutého Ústavom na výkon trestu odňatia slobody Hrnčiarovce nad Parnou nevyplývajú žiadne skutočnosti, ktoré by svedčali o polepšení odsúdeného. Ako prvostupňový súd správne poukázal, správanie odsúdeného nebolo vždy na požadovanej úrovni, či už v Ústave na výkon trestu odňatia slobody Leopoldov alebo Hrnčiarovce nad Parnou, v správaní odsúdeného sa vyskytli viaceré nedostatky, nevytvoril si pracovné návyky, neabsolvoval žiadny rekvalifikačný kurz a nie je ani poverený žiadnou funkciou z radu väzňov. U odsúdeného počas výkonu trestu nedošlo ani len k bezproblémovému plneniu si základných povinností alebo dobrému správaniu vo výkone trestu odňatia slobody, preto nemožno konštatovať polepšenie odsúdeného.

13. Pokiaľ odsúdený v sťažnosti poukazuje na dosiahnuté disciplinárne odmeny, sťažnostný súd konštatuje, že pri posúdení polepšenia nejde len o počet disciplinárnych odmien udelených odsúdenému vo výkone trestu, ale o celkové jeho pôsobenie a správanie sa vo výkone trestu odňatia slobody, ktoré je v prípade odsúdeného pasívne a nevyplýva z neho žiadna snaha o polepšenie alebo prejavenie zmeny v jeho spôsobe života. Odsúdený počas výkonu trestu neurobil nič, čím by súd presvedčil, že sa polepšil a prebehla u neho vnútorná zmena v jeho hodnotovej orientácii. Navyiac z hodnotenia ústavu vyplýva, že odsúdený len čiastočne plní ciele stanovené programom zaobchádzania.

14. Pokiaľ odsúdený v sťažnosti namieta, že mu nebol nikdy uložený disciplinárny trest, sťažnostný súd poukazuje na vyjadrenie zástupcu Ústavu na výkon trestu odňatia slobody, ktorý potvrdil jeho podmienené uloženie odsúdenému na tri mesiace dňa 22.04.2022, pričom tento disciplinárny trest bol

v čase rozhodovania súdu prvého stupňa už zahladený (dňa 21.07.2022), čo však nebránilo tomu, aby naň súd pri rozhodovaní o podmiennečnom prepustení prihliadol.

15. Pri hodnotení materiálnych podmienok, vrátane polepšenia odsúdeného, je nevyhnutné zohľadniť, že ani predchádzajúce trestné stíhania, odsúdenia ani uložené tresty na odsúdeného zjavne nemali požadovaný preventívny a resocializačný účinok, keďže mu nebránili v ďalšom páchaní úmyselnej trestnej činnosti. Prísnejší náhľad na opakovane v minulosti recidivujúceho odsúdeného pri posudzovaní prognózy „či sa polepšil a možno od neho očakávať na slobode riadny život“ je namieste a aj s poukazom na osobu odsúdeného a jeho trestnú minulosť, čím je riziko opätovného zlyhania odsúdeného v prípade jeho podmiennečného prepustenia z výkonu trestu odňatia slobody, neprimerané vysoké a to z tých dôvodov, ktoré vyššie konštatoval sťažnostný súd, a ktoré uviedol prvostupňový súd v odôvodnení svojho uznesenia. Je nevyhnutné tiež zohľadniť, že odsúdenému boli poskytnuté viaceré šance, a to aj v podobe podmiennečných trestov odňatia slobody, či podmiennečného prepustenia, ktoré nevyužil, a preto niet sa prečo domnievať, že ďalšie podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody už splní svoj zákonom sledovaný účel.

16. Na tomto mieste nepovažuje sťažnostný súd za potrebné opakovať vecne správnu argumentáciu prvostupňového súdu, ktorou tento odôvodnil nenaplnenie materiálnych podmienok, potrebných na kladné rozhodnutie o žiadosti odsúdeného o podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody a na túto odkazuje.

17. S poukazom na vyššie uvedené, sťažnostný súd zamietol sťažnosť odsúdeného, nakoľko táto nebola dôvodná.

Toto uznesenie bolo prijaté pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný riadny opravný prostriedok.